

00

მნათობი

9-10

2000

შეხილავიან გათენავაშა

პიესა

მოქმედი პირნი:

იბო - 52 წლის

ანი - 48 წლის

მოქმედება ხდება იბოს ბინაში

პირველი ნაწილი

(ღამეა, ქარი ქუჩაში ანგრევს ყვე-
ლაფერს. იღება კარი.)

იბო (ჩურჩულით) - ჩქარა შემოდი,
ორპირია.

ანი - ფანჯარა ღია დაგრჩენია.

იბო - ცოტა ხმადაბლა.

ანი - როდის ვყვირი?

იბო - არ ყვირი, მაგრამ მაინც. მამა
გაალებდა...

ანი - მამა?..

(პაუზა.)

იბო - სანთელი იდო სადღაც. მანდ
მონახე.

ანი - ასანთი აანთე.

იბო - იპოვნე? (ასანთს გაკრავს.) ესეც
ასე. მოდი ერთი, შეგხედო.

(პაუზა.)

ანი - რას მიყურებ?

იბო - გტკივა ფეხი?

ანი - ოდნავ.

იბო - რამდენი ვირბინეთ, არა? ძლივს
გამოვასწარიოთ. რამდენნი იყვნენ ის
დამპლეები!

ანი - გაივსო ქალაქი მანანალებით.

იბო - ზოგჯერ მგონია, რომ მათსავით
ცხოვრება სჯობს. არასდროს გაგჩენია
სურვილი, რომ არ გაიქცე, შეჩერდე და
აღაშიანურად დაელაპარაკო?

ანი - რა გულუბრყვილო ხარ.

იბო - მართალია. ისე ცოტა
გულუბრყვილობა საჭიროა. სულ ცოტა.

ანი - ხო. არც უმაგისობა ვარგა.

იბო - ნელინადი ხომ იქნება, რაც ასე
დავრბივართ?

ანი - ნელინადი? ხანდახან მგონია,
რომ სულ ასე ვცხოვრობდით. მერე
ღამით, ღოგინში ვხედები, რომ სულ
სხვაა სინამდვილე. მალე, ალბათ, ქალის
სახესაც დაეკარგავ.

იბო - რა მოგივიდა, ტირი?

ანი (იციინის.) - ბოლოს როდის ვიტყვი,
გახსოვს? მგონი ტირილიც დამაუინყდა.

იბო - კიდევ კარგი, ქარი ზურგში გე-
ცემდა.

ანი - კიდევ კარგი, ფეხი სადარბაზ-
ოსთან გადამიბრუნდა.

იბო - ფეხი დამისველდა. გუბეში
ჩავტოპე.

ანი - წინდებს მოგიტან, არ გაცვიდე.

იბო - სუუ...

ანი - რა მოხდა?

იბო - მგონი ადგა... მამა ადგა. არ
გესმის?

ანი - ქარია და გეჩვენება.

იბო - კარგი. ნადი, ფანჯარა მიხურე,
თორემ გავითოშე. არა, ჯერ წინდები
მომიტანე.

(პაუზა.)

ანი - ესენი ჩაიცივი, თბილია.

იბო - მაღლობთ. სანთელი სად მიგა-
ქვს?

ანი - ფანჯარა არ მიხურო?

იბო - გაგიჟდი? გაილეიქებს!

ანი - როგორ გაილეიქებს?

იბო - ოთახს ხომ უნდა ჩაუარო? გაი-
ლეიქებს, ანი.

ანი - მაპატიე, დავიბენი.

იბო - არ უნდა დაიბნე.

ანი - ბოლო დროს შიში გერევა.

იბო - შიში გონივრულობის ნიშანია.

ანი - ყოველთვის?

იბო - ხშირ შემთხვევაში. შიში ახლა
ყველას ერევა. მთელს ქალაქს, მთელს
პლანეტას. შიშით ცახცახებს ყველა. და
ასე ცხოვრობენ, ცახცახით. დაცახც-
ახებენ. შიში თოფივით მზარზე გადაგვი-
კიღია და ისე დაედვიართ, ანი. ოღონდ
თოფისგან იმით განსხვავდება, რომ ჩე-
ნს დაუკითხავად ისერის და გვაყრუებს.
(პაუზა. ქარი თუნუქის ქილას მიახო-
ხებს ქუჩაში.)

ანი - რა დაგეგმართა?
 იბო - დავილაღე.
 ანი - ნაუღალ, ფანჯარას მივხურავ.
 იბო - მამას ოთახთან მივყურადე.
 (ანი ფანჯარას კეტავს.)
 ანი - წინდები ჩაიცვი?
 იბო - მიაყურადე?
 ანი - მივყურადე. ახლა რა ექნათ?
 იბო - სანთლები ავანთოთ.
 ანი - არა. არ მინდა.
 იბო - რა მოგივიდა?
 ანი - არ მინდა, მაპატიე. დაღლილი ვარ და არაფერი გამოგვივა.
 იბო - კარგი, ერთი. გაპატიო, არა... მოდი ჩემთან.
 ანი - არა.
 იბო - ავად ხარ?
 ანი - აღარ შემეშვები?
 იბო - მაპატიე.
 ანი - კარგი, ერთი.
 იბო - ფეხი გტკივა?
 ანი - მამამენი შეცოდება...
 იბო - რაო?
 ანი - მამამენი შეცოდება. იქ რომ არის, ოთახში.
 იბო - აღარ გეშინია?
 ანი - შე არც არასდროს მშინებია. მოდი, მოვნიოთ. (ასანთს გაკრავს.) იცი, სარკეში რომ ვიხედე, მებრალეები.
 იბო - ეს ერთხელ უკვე მითხარი და საკმარისია.
 ანი - მოდი, გულმოდლუბი ვიყოთ.
 იბო - ანი, გუნებაზე არ ვარ.
 ანი - შე უკვე ქალის სახე დავკარგე. ეს ჩემზე უკეთ არავინ იცის და შენც ამჩნევ. შეთანხმები?
 იბო - ანი, რა გინდა?
 ანი - ნეტავ ტირილი შემეძლოს...
 იბო - ჩვენ დაღლილები ვართ.
 ანი (ანყვებიანებს.) - მაგას თავი გაანებე და შეკითხვაზე მიპასუხე.
 იბო - შე მადანაშაულებ?
 ანი - ესე იგი შეთანხმები.
 იბო - არ გეთანხმები.
 ანი - თვალს ნუ მარიდებ, შემომხედე.
 იბო - თითქმის მთელი ცხოვრებაა, რაც ერთად ვართ. განა ეს სიყვარული არ არის? რა უშიროა ქალის გული. შე ვიცი, რომ გეშინია, მაგრამ არაფერს გეტყვი. არადა ნელან მე დამცინადი.
 ანი - ცოდო ხარ, იბო.
 იბო - რა დავაშავე?
 ანი - გულუბრყვილოვ. არაფერი. არაფერი დაგიშავებია და იმიტომ ხარ ცოდო.

იბო - გავჩუმდები და ილაპარაკებ.
 ილაპარაკე რაზეც გინდა (სარკეში შეიხედა) გინდა. გათენებამდე ილაპარაკე!
 ანი - გათენებამდე?
 იბო - ხო. მერე ავადგეთ, ხელ-პირი დაუბანოთ - ვითომ გვეძინა. მერე ვის-აუხმოთ და წავიდეთ სამსახურში. მიდი, დაინყე.
 ანი - იბო...
 იბო - ხო, ვისმენ. დაინყე!
 ანი - არაფერი გენყინოს...
 იბო - არა უშავს. ცივ წყალს დავლევე.
 ანი - ბავშვიც ვერ გაგიჩინე... (პაუზა.)
 იბო - იცი, ჩემი ქორნილის დღეს, ძალიან დიდი ხნის წინ, გამახსენდი და შემეცოდე. ყველაზე უცნაური და უსიამო, რაც კი განმიცდია ჩემს დღეში. (იხსენებს.) იმ დღეს ქორნილი იყო. ჩემი და მარიკას ქორნილი. მე მანქანაში ვიჯექი და ჩემს ყველაზე დიდ საქორნილო საჩუქარს - პატარძლის კაბაში გამოწყობილ მარიკას ვუყურებდი. იგი ვერავინ და ვერაფერს შედავდა. ბავშვივით ტიტინებდა და კისკისებდა. დროდადრო მუხლზე მკიდებდა ხელს, თითქოს მამონებდა - ადგილზე ვიყავი თუ არა. მერე ჯერისნერა იყო. მღვეღელი - მაღალი, ბრგე კაცი - რიხიანად დუღუნებდა. შუბლზე მუნუკებივით ეყარა ოფლი. ნვეთები საფეთქლებიდან უცებ ჩაქანაბოდნენ და ჭალარა-მერეულ ნევრში იკარგებოდნენ. ყველა სულგანაბული იყო. თითქოს ხატებიც კი უსმენდნენ მღვეღელს. მთელი ტაძარი საკმეღლის სუნით იყო დამტკბარი.
 ანი - მერე მარიკა მოკვდა. უცებ ვახდა ავად და სამიოდე თვეში სული დალია.
 იბო - რატომ თქვი ასე?
 ანი - როგორ?
 იბო - ასული დალია.
 ანი - მაპატიე. მარიკა სამიოდე თვეში გარდაიცვალა. (პაუზა.) ველარ ვაგრძელებ. რატომ შემანყვებიან?
 იბო - ვინ ვთხოვა, დაინყეო?
 ანი - შენ არ მთხოვე ნელან?
 იბო - კარგი, გააგრძელებ.
 ანი - როგორი ვიყავი ოცდარვა წლის წინ, გახსოვს? გამხდარი, გაქანაჭული გოგო. ჩხირივით ფეხებზე ვიდექი და ახლომხედველის სათვალეს ვატარებდი. სათვალედან დიდი, შტერი თვალები მიჩანდა. დედას პურზე ვეგზავნებოდი. დედა გახსნიდა საფულეს, სადაც

ნამლები უფრო იყო, ვიდრე ფული. მე მივდიოდი ქუჩაში და ქოლგის ქსოვილისგან შეკერილი ჩანთა მეჭირა ხელში. დედა ავად იყო. საშინელი, უსიამო სუნი სდიოდა პირიდან. ამიტომ მე უფრო მტერი თვალებით ვიყურებოდი, რადგან ვერ ვტიროდი. ანთ, რატომ იყურები ლენჩივით? — მეკითხებოდნენ დაქალები და იცინოდნენ. იმიტომ, რომ დედამ ქოლგის ქსოვილისაგან ჩანთა შეკერა, იმიტომ, რომ დედას ცუდი სუნი სდის პირიდან. ვპასუხობდი მე, ოღონდ — გულში.

იბო — ჩვენ შოკში ვართ, ანთ. დავლიოთ რამე, გულს გადავავლებთ.

ანი — შენ დალიე, თუ გინდა.

იბო — რა ცივი ხარ.

ანი — როგორი?

იბო — შენ ვერ ატყობ, არადა...

ანი — მარიკა როგორი იყო?

იბო — შენ მარიკას ვერ შეედრები.

ანი — ვიცი, ჩემო კარგო.

იბო — გაბრაზდი?

ანი — სულაც არა. მანდ ჩემი ხელჩანთაა.

იბო — რად გინდა? მაპატიე, ანთ, თუ განყენიხე. ეს ისე, ვიხუმრე. ახლა ხუმრობა თუ გვიშვლის.

ანი — ნამლის დალევა მიწევს. ნამალი კი ხელჩანთაშია.

იბო — მე მეგონა, გაბრაზდი და მიდიოდი. გამომართვი ჩანთა.

ანი — სად?

იბო — რა ვიცი. გულნატკენ ქალს ვასაქტევი ყოველთვის აქვს. კაცმა რა ქნას?

ანი — აივანზე ორი ბოთლი ღვინო დგას. ნადი და შემოიტანე.

იბო — შენც დალეე?

ანი — არა. მე ნამალს დავლეე.

იბო — ღვინოც დალიე, ანთ.

ანი — არ შეიძლება.

იბო — ეჰ, ღვინის დალევა თუ არ შეიძლება...

(ორივენი გადიან. გარეთ ისევ ქარია და ძალი ყფეს.)

იბო — აივანზე ერთი ბოთლი იდგა.

ანი — ერთი? საოცარია. ჩემი ხელით გავიტანე ორი ბოთლი.

იბო — არადა, მარიკა ყველას სჯობდა. მსოფლიოში ყველაზე კარგი გოგო იყო. მაგრამ ბოლოს კი შესცოდა...

ანი — რა დაამაჯა?

იბო — მოკვდა...

(პაუზა.)

ანი — არ გშია?

იბო — პა? არ გისმენენ?

ანი — ამოვიღამდა თვალები, ანდენი ფიქრისგან.

იბო — ყინულივით ცივია ღვინო.

ანი — არ გშია მეთქი?

იბო — არა, არ მშია. მე შენთვის ნამცხვარი მაქვს შენახული. ახლავე მოგართმევ.

(პაუზის შემდეგ.) აი, ორი დიდი ნაჭურია.

ანი — მადლობელი ვარ.

იბო — შენ ორი ბოთლი, მე ორი ნაჭური. თურმე ვზრუნავთ ერთმანეთზე და არ კი ვიცით.

ანი — აკი ერთი ბოთლიო?

იბო — ორი ბოთლი იქნებოდა, რაკი ასე გახსოვს. მეორე, ალბათ, ქარმა ნააქცია და გარეთ გადააგდო.

ანი — რა კარგია ნამცხვარი.

იბო — გესიამოვნა? ეს ღვინო კი ყინულივითაა და ძალიან კარგია.

ანი — ყელი გაგიცივდება.

იბო — ყელი არა... არ მათქმევინო ახლა... (იცინის.)

ანი — რა გაცინებს? (პაუზის შემდეგ.) რა სულელივით იყურები ზევით?

იბო — რა კარგია სიმთვრალე...

ანი — დათვერი? ერთი ბოთლით?

იბო — დალილობამ იცის.

ანი — ხოო...

იბო — ახლა რა ვქნათ?

ანი — მეორე ნაჭურს ველარ მოვერევი. არ გინდა?

იბო — არ მინდა მეთქი. რა ვქნათ ახლა, ანთ?

ანი — დავიძინოთ. გვიანაა უკვე.

იბო — მაგას არ გეკითხები. საერთოდ რა ვქნათ? (პაუზის შემდეგ.) ახლა ზუსტად ისე იყურები — ლენჩივით, როგორც ბავშვობაში. თან სათვალეც ცხვირს გიმშვენებს. რატომ იყურები, ანთ, ლენჩივით? არ იცი, რა ვქნათ? (იცინის.)

ანი — ნეტა მეც დამეღია ღვინო. ახლა მომიხდა.

იბო — ღვინო? ღვინო მოგინდა? აუჰ, ეს ცარიელია.

ანი — სანთელი ილევა, დავიძინოთ.

იბო — ღვინო არა, ის არ გინდა? (თითქოს ვილაცას მიმართავს.) ეს ისე თქვა, ყურადღების გასაფანტავად. არ მოენონა ჩემი დაცინვა. დიდი ვირეშმაკა ხარ, ვინც არ გიცნობს.

ანი — ვმადლობთ.

იბო – გაიზარდე. (იციინს.) შენ რომ კიდეე გაიზარდო... ზედგამოჭრილი პაპუასების კერპი იქნები! მე მოგიტან ჯამით სისხლს და ღანვებზე, შუბლზე თითოთ წავისვამ. (უცებ შეწყვეტს სიცილს. ასანთს გაკრავს.) მაპატიე...

ანი – მეც მომანვიწიე.

იბო – გითხრა რატომ გიყურებ? მე უკვე მაშინებს შენი გამომეტყველება. არა, არა. თავი ნუ დამიქნიე. მე არ ვხუმრობ, მართლა მაშინებს. შენ, ალბათ, სულ ასეთი იყავი. ალბათ, კი არა, იყავი. ოღონდ მე ვერ ვხვდებოდი. ეს ამბავი რომ არ მოგეყოლა, მე რომ ეს გაყინული ღვინო არ დამელია, ვერც მივხვდებოდი ჩემს დღეში. ოცდარვა წლის წინ... როგორ არ მახსოვხარ? ასეთი იყავი მაშინაც, ოღონდ ჭალარა არ გერია თმში, ნაოჭები არ გქონდა წარბებს შუა და ტუჩებთან. მაშინ ჩვეულებრივი გოგო იყავი, გამხდარი, ანეკისივით გრძელი. დედასთან ჩემს არსებობას უშალავდი. საერთოდ ყველას, ყველას უშალავდი. საკუთარ თავსაც კი. შენთვის მარტო იყავი. მე ახლა მივხვდი ამას, ოცდარვა წლის მერე. (პაუზა.) გიხაროდა ჩემი არსებობა, ჩემთან ყოფნა. საბნის ქვეშ სიამოვნებისგან კვნესოდი. ოღონდ ჩუმად, ძალიან ჩუმად. ღამურასავით მხოლოდ შენ გესმოდა შენი ხმა. იმიტომ, რომ გემინოდა, არ დაგკარგვოდი. მარიკამ თითქოს ზედმეტად იგრძნო თავი და მოკვდა. მერე ისევ გამოჩნდი. გაუბედავი ნაბიჯებით და გაუბედავი ღიმილით. ძველი, მოდიდან გამოსული პალტო გეცვია და ჯიბეში, დაჭმუჭნული ცხვირსახოცივით, თავმოყვარეობას მალავდი მუჭით. მე კი ქორნილის დღეს მახსენებდი და გულმუცელად მენუის. ნამუსი მახრჩობს. და თურმე არ ვცდები. რა დააშავე? არაფერი, და ამიტომ მებრალები. (პაუზის შემდეგ.) ნეტავ არ დამელია ეს ღვინო...

ანი – შენ კი ასეთ ადამიანთან ცხოვრობ. გახსოვს წელან რომ გითხარი?

იბო – წელან უამრავი რამ მითხარი.

ანი – სარკემი რომ ვიხედები მეთქი...

იბო – შენ ძალიან სასიტიკი ხარ, ანი, მშიშარა ხარ და იმიტომ. ხამაღლა ვერ კი ამბობ თორემ, ქალი ხარ, აბა ვინ ხარ? რატომ მოიხსენი სათვალე? გამწარდი, ქალი რომ გინოდე? არა უშავს. სათვალე გაიკეთე და ის გამომეტყველება მიიღე, ბავშვობიდან რომ გჩვევია.

(პაუზა.)

ანი – ამდენი სტრქმენშაჩუ გეყნებოდა, რას ვიფიქრებდი? მარიკას სიკვდილსაც მე მახრალე.

იბო – რა სისულელეა რა უტყინო ხარ, ანი. მარიკას თვალთაც არ უნახიხარ. არც კი იცოდა შენი არსებობა.

ანი – ყოველ ნაბიჯზე მლანძლავ, იბო. რა საწყენია... ამდენი ბოლმა რამ დაგიგროვა გულში? ჩემმა არსებობამ?

იბო – როგორ ვბრაზობ ჩემს თავზე, ქორნილის დღეს რომ გამახსენდი. არადა, ყველაფერი შემთხვევით მოხდა. შეცდომით, მარიკას ნაცვლად, შენ აღმოჩნდი საბრალე. ასეთია ადამიანის გული, დღევანდელი დღით ცხოვრობს. უბედური გეებრალეა, ბედნიერის – გეშურს. რა დააშავე ან ერთმა ან მეორემ? არაფერი და სწორედ ამიტომ. სწორედ ამიტომ.

ანი – საბრალე მარიკა. ისე მოკვდა ჩემი არსებობა არც გაუგია. ნეტავ სცოდნოდა...

იბო – მართალი ხარ. ისეთი საბრალე აღარ იქნებოდა.

ანი – მარიკას რომ ჩემი არსებობა გაეგო, აღარ მოკვდებოდა. მერე შენ მიხვიდოდი, ჩაუვარდებოდი მუხლებში პატიების სათხოვნელად... რალა მოკლავდა ამის მერე? ადამიანს სიძულელი უფრო ასულადგმულებს, ვიდრე სიყვარული. ასეა მონყობილი და რას იზამ? მარიკა სიყვარულმა შეინირა, ჩაყლაპა, ჩანთქა.

იბო – საერთოდ თუ იცი, რა არის სიყვარული?

ანი – ეგ რომ არ მცოდნოდა, არც იმ ჩემს თავმოყვარეობას დედალავდი დაჭმუჭნული ცხვირსახოცივით.

იბო – სიყვარული არაფერ შუაშია. აქ შენ შიშმა მოგყვანა. შენ ზომ პლანეტის მშიშარა ხარ...

ანი – „შიში შეიქმს სიყვარულსა“-ო.

იბო – ანი, დაგახრჩობ.

ანი – მაგაზეც მიფიქრია, იბო. ჩემს მოკვლას რა უნდა? კაციშვილი ჩემი გამკითხავი არ იქნება. მომიკიდებ ზურგზე და კრემატორიუმში წამათრევ. ნამოილებ იქიდან ჩემს ფერფლს და დამარხავ. საფლავზე ალვის ხე გაიზრდება. მალალი, უაზროდ მალალი და უნაყოფო.

იბო – ანი, მართლა დაგახრჩობ...

ანი – ჰოდა, ალვის ხეც გაიზრდება.

იბო (უცვებ.) - რა მოხდა?!

ანი - სანთელი ჩაქრა.

იბო - ნეტავ რომელი საათია?

ანი - სამის ნახევარია.

იბო - შუქს ალბათ აღარც მოგვეცემენ.

ანი - შუქი არა, ის არ გინდა?

იბო - სანთელი აღარ გვაქვს?

ანი - აღარ. ახლა რა ვქნათ?

იბო - დავიძინოთ.

ანი - მაგას არ გვეითხები. საერთოდ რა ვქნათ?

იბო - სანთლები ავანთოთ.

ანი - აღარ გვაქვს, თორემ სიამოვნებით.

იბო - მაშინ დაგახრჩობ...
ანი - მიდი, დაიწყე.

იბო (პაუზის შემდეგ.) - იცი, აივანზე ორი ბოთლი ღვინო იდგა. ერთი ბოთლი იქვე, სულმოუთქმელად გამოვცალე.

ანი - რას მეუბნები?

იბო - იმ ბოთლით შენი სადღეგრძელო დავლიე. ანის გაუმარჯოს მეთქი. ამ დინდ, ტყვიან და მძიმარა ქალს მეთქი. რას ჰგავს, როგორ მეზიზღება. მაგისი ან ქალობა ვინა სთქვა, ან დედობა ვინა სთქვა მეთქი. რამდენჯერ დამინახავს ქუჩაში. მაღალი, ძალიან გამზადარი და სათვალისანი. როგორ მძულს ის სათვალე მეთქი. მოდის ჩუმად, მოკრძალებით და სულ ქვევით იყურება. ხანდახან თუ ახნევს თავს. ტურფის ზომა დიდი აქვს, ქალისთვის შეუფერებელი. გამომეტყველებდა უაზრო, ყოველ შემთხვევაში, სათვალედან ასე ჩანს. ტურები თხელი, მკრთალი ვარდისფერი და სევდიანი. ყველაზე სევდიანი ზურგი აქვს. ზურგიდან თუ შეხედავთ, დარწმუნდებით. ანი მიდის ქუჩაში. თხელი, საემოადგომო ქურთუკი აცვია. ხელები ქურთუკის ჯიბეებში ჩაუნყვია და მუჭით დაჭმუჭნულ ცხვირსაბოცს მაღავს. ამას ვფიქრობდი, ღვინოს რომ ვსვამდი. (ასანთს გაკრავს.)

ანი - შენ ძალიან მძიმე დღეები გქონდა, იბო. უნდა დაისვენო. ღვინოც არ უნდა დაგელია.

იბო - ღვინო მართლა არ უნდა დამელია. მშვენიერი ღვინო იყო, მაგრამ მომწამლა. საბოლოოდ მომწამლა. ანი, გინდა სანთლები ავანთოთ? როგორ მიყვარს ანთებელი სანთლები. ფილმებში მაქვს ნანახი და მომწონს. ეგვიტები ამ ფილმებზე, არადა ბოლოს მომიღებს, ვიცი. მთელი ქვეყანა ისე დადის, ისე

ქამს, ისე იცვამს და ისე ცხოვრობს, როგორც ამ ფილმებში. შენც უნდა არა ხარ? არა, არა. შენ სულ წინა ხანაში ვიჯიშის. სახელიც შესაფერი გქვია - ანი. მოკლე და ცივი.

ანი - სანთლები არა გვაქვს.

იბო - ხო, ვიცი. არცაა საქირო...

ანი - როგორც გინდა.

იბო - არა, მე აღარ მინდა. შენ, ალბათ... მაპატიე... თან არ მინდა მაშამ გაილვიძოს...

ანი - მაშა ვერ გაილვიძებს...

იბო - რაო?

ანი - მაშამენი მოკვდა. შენი თანხმობით ის კრემატორიუმში დანვეს. ეს გუშინ იყო.

იბო (თავისთვის.) - მაშა მოკვდა... გაუმარჯოს მაშას ეს რა მითხარი, ანი?

ანი - შენ წარმოიდგინე, ასეა.

იბო - ანი, ანი. შენ არ იცნობდი მაშაჩემს...

ანი - შენზე კარვად არა, მაგრამ...

იბო - არა, არა. ნუ შემედავები. შენ საერთოდ არ იცნობდი მაშას.

ანი - ქარი ჩადგა. არ გეძინება?

იბო - არც ისე. (თავისთვის.) მაშა მოკვდა... კრემატორიუმში... ფერფლი... ქელები... მაშა...

ანი - ვიყვარდა მაშა?

იბო - მაშა არასდროს მყვარებია. მაშის მეშინოდა, სულ. ბავშვობიდან მოყოლებული, დღემდე. მაშა უკვე აღარ არის და მე უფრო მეშინია, ბავშვივით. ვილაცას შეიძლება სულელი ვეგონო - ჯანდაბამდე გზა ჰქონია (იხსენებს.) ბავშვობაში წყნარი, დამჯერე ვიყავი. მაშამ, სანამ დამუნჯდებოდა, ასეთი ამბავი მომიყვა: მე და დედა ერთ ზაფხულს მაღალმთიან კურორტზე, სანატორიუმში ვისვენებდით. მე პატარა ვარ, ხუთიოდე წლის. ნამოსვლის დღეს გაციებული ვყოფილვარ, საშინლად მახველებდა. დედა ალაგებდა ბარვს ტაქსში, მე კი, ხალვათად ჩაცმული, ქვის კიბეზე ვიჯექი. დედა გამიწყრა, ოთახში ამიყვანა და მიბრძანა: აქედან ფეხი არ მოიცვალო. სანატორიუმიდან კარგა შორს ყოფილან, როცა მძლოლს უკითხავს ჩემი ვინაობა. დედას შემოუკრავს თავში ხელი და გამობრუნებულან უკან. შემოვარდნილა დედა ოთახში და რას ხედავს: ვზვიარ თურმე იმავე სკამზე, სადაც თვითონ დამსვა, მომიხურავს მხრებზე თბილი ქურთუკი და დიდი კაცით მუჭში ვახველებ. დედა უცნაური ქალი იყო.

ათი წლის ვიყავი, როცა გარდაიცვალა. სულ შენუბებული სახე უქონდა და სულ უჭარებოდა. ვინ იცის, იქნებ სიკვდილს ჩქარობდა. კი, ნამდვილად ასე იყო. ზოგი ადამიანის ცხოვრება კროსივითაა, სტარტიდან ფინიშიამდე უსწრაფესი გარბენა. დედა სულ ჩქარობდა. უნდოდა ყველაფერი მალე მომხდარიყო, დრო მალე გასულიყო. თურმე სიკვდილს ესწრაფოდა და არ კი იცოდა. საერთოდ არ ფიქრობდა სიკვდილზე. კროსი – სწრაფი გარბენა სტარტიდან ფინიშიამდე. (ანი იცინის.) რა ვატივებს?

ანი – რალაც სისულელე ვაგიფიქრე.

იბო – მითხარი. მეც მიყვარს სისულელეებზე ფიქრი.

ანი – ნამდვილი სირბილის დროს მორბენლები რომ ილუპებოდნენ, ოღონდ ფინიშთან მისვლისას. წარმოიდგინე რა იქნებოდა?

იბო – რა იქნებოდა?

ანი (იცინის.) – არ გაიქცეოდა არავინ.

იბო – რომ სცოდნოდათ, კი.

ანი – ჩვენც ასე არა ვართ?

იბო – მე მეგონა, მართლა სისულელეებს იტყოდი...

ანი – მაპატიე. კარგად ვერ მოვიფიქრე. სად მიდიხარ?

იბო – აივანზე, იქნებ კიდევ იყოს ღვინო...

მეორე ნაწილი

(ქუჩაში ძალი ცუდს. საიდანაც კარზე ბრახუნი მოისმის.)

იბო – ქარი ჩადგა და სიჭუმბა.

ანი – საწყალი კაცი. კარს არ უღებენ.

იბო – რა იცი, რომ კაცია?

ანი – ბრახუნზე ვხედები. არ იღლება და არც ეშვება.

იბო – როგორ არ მსიამოვნებს ეს ხმა. სულ მგონია, რომ რალაც უბედურება მოხდა.

ანი – რა საშინელი იქნებოდა, წინასწარმეტყველი რომ დადიოდეს კარდაკარ და იმ ოჯახის კარზე აბრახუნებდეს ღამ-ღამობით, სადაც უბედურებაა მოსალოდნელი.

იბო – ბავშვივით ღაპარაკობ.

ანი – არ შეგეშინდა?

იბო – მართლა რამდენს აბრახუნებ...

ანი – ვინ იცის, იქნებ მანანალუბმა სცემეს.

იბო – რა თბილი გაქვს ფეხებზე...

ანი – აჰ! ფრთხილად! *ერქუნულქ*

იბო – ნატკენ ფეხზე *მრუმეჩქმქმქმქ* პატიე.

ანი – რა სუსტად ანათებს კანდელი.

იბო – არ უნდა გამოგეტანა, ანი, სირცხვილია.

ანი – ბნელში ხომ არ ვისხდებოდით?

იბო – როგორ დუმს მისი ოთახი...

ანი – ვისი გრცხვენია?

იბო – სანოლი, სავარძელი, კედლები. ყველაფერი დუმს... სავარძელი იდგა? სავარძელში ხომ არ იჯდა?

ანი – ვინ, იბო?

იბო – მამაჩემი...

ანი – არადა როგორ მინდოდა ყოფილიყო... იქნებ ახლა მაინც ეთქვა რაიმე.

იბო – რომ დაგხვედროდა, უსათუოდ გეტყოდა.

ანი – რას მეტყოდა?

იბო – არ ვიცი.

ანი – როგორ მაინტერესებს, ღმერთო.

იბო – შეიძლება არც არაფერი ეთქვა. ვინ იცის? (იხსენებს.) მე და მამა ერთმანეთისგან შორს ვცხოვრობდით.

ანი – შორს?

იბო – ხო, ასე იყო. ხუთი მეტრი გვაშორებდა ერთმანეთს. ეს იცი რამხელა მანძილია? ზოგჯერ სამი, ზოგჯერ ოთხი დღე ისე გავიდოდა, ერთმანეთს არც ვნახულობდით. ერთხელ შუალამისას ავდექი. სამზარეულოში დამხვდა, სადილობდა. გასვლისას რალაც მომძახა. ვერ ვაგიგე და ვამიშეორა: „რამოდენიმე დღეში დამუნჯდები და არ შეგეშინდესო“. მხრები ავიჩეჩე და გამოვედი. დღემდე არ ვიცი, მართლა დამუნჯდა თუ არა – ხმა არ გაუცია მას შერე...

ანი – საწყალი კაცი...

იბო – ზოგჯერ მაინც ედებოდა მისი არსებობა. სავარძელი ისევე შუა ოთახში დგას?

ანი – არ ვიცი. არ დავეკირვებივარ.

იბო – როგორ მძულს ის სავარძელი. მამა სულ აქ იჯდა. ერთხელ საშინლად მთვრალი მოვედი. მივგადე ლოგინზე და გმინვაში ჩამქძინა. რალაც ხმა ჩამძახოდა ძილში: „რა სწრაფად გიცემს გულიო“. გამელევიდა და მაშინვე გამოვფიხლდი: მამა სასთუმალთან მეჯდა და მაჯას მისინჯავდა. შერე ადგა და წავიდა, გამეცალა. მიხვდა, რომ უკვე ფხიზელი ვიყ-

აუი... (პაუზის შემდეგ.) მამაჩემი მოკვდა, ანი. რა იყო ჩემი ცხოვრება?

ანი - შენი თუ მისი?

იბო - ჩემი, ანი, ჩემი. ჩემი ცხოვრება რა იყო მეთქი, სანამ ის ცოცხალი იყო? (იხსენებს.) იმ დღეს დედის დაკრძალვა იყო. მამას მათი პერანგი ეცვა. საფლავთან დასვენებულ დედას მუბლზე ისე ეფერებოდა, თითქოს ხელს წვედა მიცვალებული... მერე მუჭით მიწას აყრიდა კუბოს. მე მძულდა მამა, პირველად ცხოვრებაში. ვიდექი ათი წლის ტირისუფალი და ვნატრობდი, მამაც მომკვდარიყო. შემდეგ იცი, რა მოხდა? შემდეგ მინ დაბორუნდი. დედა კი იქ დავტოვეთ, მინამი. იმ ღამით მამამ დამიძახა. მამა სავარძელში იჯდა და სახეზე იმ თევზის ფერი ედო, რომელც ქელეხისთვის შეიძინეს. ზოგჯერ მეჩვენებოდა, რომ თევზის ულვაშებიც უკონდა. ზოგჯერ, მამა მკაცრი სახით მიცქერდა. „გინდა მეც მოვკვდე“-ო? (იცინის.) ამ შეკითხვამ იცი რა მიქნა? „მამა მიმიხედა, რაც მიდევს გულში“-თქო, გაუფიქრე და აეზღუქუნდი. მამამ გულში ჩამიკრა. „ნუ გეშინია, შვილო, არ მოვკვდებიო“. ახლა დაერჩით მე და შენ და ერთმანეთს უნდა გაუფრთხილდეთო“. (იცინის.) სანყალი მამა. ტიროდა. მეც ეტიროდი სიხარულისაგან და სირცხვილისაგან.

ანი - გახსოვს, ერთხელ შინიდან რომ გააგდებ? გზის პირას იდგა და ჩუმად, კაცურად ტიროდა. შენ ფანჯრიდან უყურებდი, და გული გენვაოდა. რა სასაცილო იყავი მაშინ.

იბო - სახე მიხურს. ალბათ, ღვინის ბრალია.

ანი - სად მიდიხარ?

იბო - იფ, რა ცივია ეს კარი..

ანი - იბო, შე სანყალო, ახლა ხომ შევბა იგრძენი?

იბო - რა კარგია სიცივე. მთელი სახე მენწის!

ანი - ყველაფერი რიგზე იქნება, იბო. რამდენიმე დღეში ყველაფერი გაივლის და დაემშვიდდებით. მამას ოთახს დავაღებთ, დავანკრიალბთ. სავარძელს გადავავადებთ... იცი, მამაშენი მავ სავარძელში მოკვდა... (იბო, კარზე აბრაზუნებს.) რა მოხდა, შენ აბრაზუნებ?

იბო - სახე მენწის, ანი.

ანი - ნუ გეშინია. ეგვეც გაგივლის. შემთხვევით შევიხედე და რას ვხედავ: ჩამ-

ჯდარა სავარძელში და კედელზე რა ზღარ ვეცადე: ხან აქედანანქედანანქედან იქიდან - ძერა ვერ ეუბნებოდა. მთელი მუცელზე და ისეთი სახე უკონდა, თითქოს გველები ჰყავს ნანლავებშიო. როგორც ფილმებშია. კრემატორიუმში როგორც ციოდა, არა? პირველად შემშურდა ცხოვრებაში მიცვალებულის. ვინ იცის, მარტომ იმიტომ კი არა, რომ მას არ სციოდა. იმიტომაც, რომ შენთან აღარ იცხოვრებდა, იბო.

იბო - სახე მენწის, ანი. ჩააქრე კანდელი...

ანი - ანი ჩვენ მშვიდად ვიცხოვრებთ, იბო. აღარაფერზე ვიფარდებთ. ვინ იცის, იქნებ ბავშვიც გაგვიჩნდეს. ამ სათვალეს საერთოდ მოვიხსნი, აღარ გავიკეთებ. საბნის ქვეშაც შენს გასაგონად ვიკვნესებ. იცი, რა, მე მგონი, ჯობია დავნვათ სავარძელი. კრემატორიუმში რომ მივიტანოთ, არ დანვავენ? ვუთბრათ, ვისიცი იყო და მე მგონი, უარს არ გვეტყვიან. (იბო კარზე აბრაზუნებს.) მერე ნავილოთ ფერფლი და მამაშენის საფლავზე დაფაროთ...

იბო - აღარ შემიძლია, ანი, ვარაუდში!

ანი - ჩვენ თუ ბავშვი გაგვიჩნდა, მამაშენის ოთახი ბავშვის ოთახად გადავაკეთოთ. კედლები ათასფრად შევღებოთ, ოთახის მცენარეები შევიძინოთ. ალუ, ალუ, პატარავ, დედამ მუცლით გატარა. დაიძინე, დაიძინე, დაიძინე... ნუ ტირი, პატარავ... დაიძინე... დაიძინე, შე ჩათლახო! (იბო კარზე აბრაზუნებს.) დაიძინე! დაიძინე! (ისტერიულად.) დაიძინე!!!

(ხანგრძლივი პაუზა.)

იბო - ანი. ანი (ჩურჩულით.) ანი, რა მოგივიდა?

ანი - გათუნდა. ხელ-პირი დავიბანოთ და ნავიდეთ.

იბო - ჩვენ იდიოტები ვართ...

ანი - შეიძლება...

იბო - ნამცხვარი სად არის, მგელივით მშია.

ანი - ოთახში, მამაშენის სურათთან დავდე. ჩანთაში ვაშლი მაქვს, გინდა?

იბო - მომეცი. (ვაშლს ჩაქვიჩავს.) რა ნენიანია და ტკბილი. ანი, რა მოხდა, ტირი?

ანი - მე მგონი... (ტირის.)

(გარედან ახლადგამოღვიძებული ქუჩის ხმაური აღწევს.)